

گزینه ۱

۱

مفهوم مشترک ابیات "الف، ب، د": تأکید بر خوداتکایی و وابسته نبودن به دیگران
مفهوم سایر ابیات:
(ج) بی اعتباری مقام و شوکت دنیوی
(ه) نپذیرفتن منت فرومایگان

گزینه ۲

۲

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: توصیه به سخاوت، بخشندگی و نیکوکاری
گزینه ۱: بیهوده بودن زندگی دنیوی
گزینه ۳: فایده بخش بودن در زندگی
گزینه ۴: توصیه به تلاش در زندگی

گزینه ۲

۳

گزینه ۱) ضمائر "ت" در غمزات و "م" خونم: مضاف الیه
گزینه ۲) ضمیر "م" در خاکم، غبارم و دودم: مضاف الیه / و در آتشم: مفعول
گزینه ۳) ضمیر "ت" در پایت و رهگذارت: مضاف الیه
گزینه ۴) ضمیر "م" در عنانم: مضاف الیه

گزینه ۱

۴

مفعول: جمله بعد از فعل "می گوید"
صفت مضاف الیه: این و وسیع در ترکیب "توی این دشت وسیع"
شاخص: حاج و آقا در "حاج احمد آقا"
منادا: حاج احمد آقا! و پسر گل گلاب!

گزینه ۳

۵

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت مرتبط: تأکید بر دستگیری از درماندگان
گزینه ۱) سفارش به همزیستی با دیگران در شرایط مختلف (سود و زیان)
گزینه ۲) قناعت پیشگی و بی تعلقی شاعر
گزینه ۴) شکایت از بی وفایی یاران

گزینه ۲

۶

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت مرتبط: ضرورت وابسته نبودن به یاری دیگران و توصیه به اتکای به همت خویشتن
گزینه ۱) لزوم تلاش برای به دست آوردن ثروت برای رسیدن آسایش
گزینه ۳) حل شدن مشکلات با عزم و اراده انسان
گزینه ۴) تعلق نداشتن روح انسان های وارسته به دنیای مادی

مفهوم مشترک ابیات "الف، د": تأکید بر خوداتکایی و تلاش برای رسیدن به مقصود
مفهوم سایر ابیات:
(ب) پرهیز از حرص و طمع و بی‌فایده دانستن تلاش برای به دست آوردن خواسته‌های مادی
(ج) بیان بی‌تعلقی شاعر نسبت به دنیا
(هـ) توصیه به بهره بردن از نعمت‌های دنیوی

بیت (ب) تشبیه: چون تو آفتاب / استعاره (تشخیص): خواب دیدن روح و "چشم فلک"
بیت (د) تشبیه: دام زلف / استعاره (تشخیص): مورد ندا قرار گرفتن باد صبا و سخن گفتن او
بررسی سایر ابیات:
الف) تشبیه: شب وصال تو چون باد / استعاره: ندارد
ج) تشبیه: ندارد / استعاره (تشخیص): مشک‌بیز بودن باد و پیوند روح کردن او

مفهوم "بی‌اعتنایی عاشق نسبت به سرزنش دیگران" مشترکاً در بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۲ بیان شده است. (ادبیات ۲، درس ۲۳)
معنی و مفهوم ابیات:
صورت سؤال: سعدی هرگز از سرزنش بیگانه نمی‌ترسد همان‌طور که انسان غریب ترسی از باران ندارد.
۱) حُسن و زیبایی بعید است که حق عشق را تباه سازد. بلبلان (عاشق) وقتی از گل (معشوق) سخن می‌گویند، دهانشان پر از گل و خوشبو می‌شود.
۲) عاشق دلیر هیچ‌گاه از زخم‌زبان مردم نمی‌ترسد؛ همان‌طور که سیل برخاسته از دریا از خار روی‌گردان نخواهد شد.
۳) تا زمانی که ریشه ثروت‌اندوزی مانند قارون وجود داشته باشد، دور است که در این روزگار کرم و بخششی به وجود آید.
۴) وقتی که نفس آدمی طغیان کند، از شیطان نیز بدتر خواهد شد.

در این گزینه بین "معبر و گذرگاه" رابطه معنایی مترادف وجود دارد، نه تناسب.

مرشد: ارشادکننده، راهنما، پیشوا، متضاد مُرید و سالک

تشریح سایر گزینه‌ها:
۲) دختر رز: اضافه تشبیهی است.
۳) تلخکامی از دهان شیرین است. (تناقض)
۴) پرده (مصراع اول): ساز / پرده (مصراع دوم): خلوت (جناس همسان)

در بیت گزینه ۳ قضا به معنی جبران و تلافی است؛ به معنی قضای الهی و جبر نیست.

رابطه معنایی واژه‌های ۱، ۳ و ۴ از نوع "تضمن" و رابطه معنایی واژه‌های گزینه ۲ "ترادف" است.

گزینه ۲

در گزینه ۱: دکتر، در گزینه ۳: امیر، در گزینه ۴: سید شاخص هستند. در گزینه ۲: امامزاده در جایگاه هسته و وابسته پسین به کار رفته است.

گزینه ۱

روضه (نهاد) رضوان، جهنم (مسند) باشد و راحت، عذاب (مسند) [باشد]: هر سه واژه مشخص شده، هسته گروه خود هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: "خویش" در مصرع دوم مضاف الیه است.
 هر (صفت) دم (هسته) / از درگه (هسته) خویش (مضاف الیه) / چه (صفت پرسشی) باب (هسته)
 گزینه ۳: "چشم" در مصرع دوم مضاف الیه است.
 مردم چشم (مضاف الیه) از حیا آب کند سحاب را
 گزینه ۴: "اشک" در مصرع دوم مضاف الیه است.
 اشک ز چشم گشاد، دود مایه اشک (مضاف الیه) است

گزینه ۳

ش	متفکر	نگاه	امتداد	در	او	خواست	و	اذن	بی
وابسته	وابسته	وابسته	هسته	(حرف ضافه)	وابسته	هسته		هسته	حرف اضافه
			متمم			معطوف		متمم	

جز	میرزا	عیسی	قائم مقام	مرشد	و	پدر	معنوی	خود
	شاخص	هسته	وابسته	هسته		هسته	وابسته	وابسته
		متمم		مفعول		معطوف		

بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: "فرزانه (فرزانه مردی [در اصل مردی فرزانه]) - وابسته (صفت)
 گزینه ۲: نگاه (امتداد نگاه...) - وابسته (مضاف الیه)
 گزینه ۳: عباس (چشم‌های درشت، سیاه و گیرای عباس میرزا) - وابسته (مضاف الیه)

گزینه ۲

حس آمیزی: با دیده شنیدن/ جناس: خاک شدن (مردن) خاک شود متواضع شد) اغراق: دام (حیوانات) از عاجزی من خون گریه می‌کنند / ایهام تناسب: سر -۱ قصد و فکر، ۲- عضو بدن که با روی تناسب دارد. / مجاز: چمن مجاز از باغ

گزینه ۳

در گزینه ۳، "م" مضاف الیه "خواب" است و متمم نیست.

گزینه ۴

در گزینه ۴، ماه - استعاره از معشوق - شکرخنده نیز تشبیه خنده به شکر

د) حس آمیزی: "صورت شیرین" آمیختن دو حس بینایی (صورت) و چشایی (شیرین) صورت گرفته است. (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)
 ج) تلمیح: اشاره دارد به داستان حضرت آدم که دانه گندم موجب فریب و رانده شدن او از بهشت شد. (ادبیات ۲، درس ۱)
 الف) کنایه: به باد دادن خاک کسی ← کشتن و نابود کردن او (ادبیات ۲، درس ۵)
 ب) جناس تام: تاب اول: پیچ و شکن زلف، تاب دوم: تحفل، شکیبایی، قرار، آرامش (ادبیات ۳، درس ۸)

در این بیت تنها یک استعاره وجود دارد: "پسته" استعاره از "دهان" (معنی بیت: طوطی اگر دهان چون پسته تو را وقتی که سخن می‌گویی ببیند، دیگر شکستن شکر را شایسته نمی‌داند = سخن تو از شکر شیرین‌تر است).

سایر گزینه‌ها:

۱) چهار استعاره: "فندق" استعاره از "ناخن و سرانگشت"، "ترکان چین" استعاره از "چشمان"، "هندو" استعاره از "چشم" و "سیمین بند" استعاره از "پلک" (بیت در توصیف بیدار شدن "جمشید" از خواب است)

۲) دو استعاره: "لعل" در مصراع اول استعاره از "لب" و "جام" در مصراع دوم استعاره از "تن" است.

۴) دو استعاره: "پسته" در مصراع اول و "شکر" در مصراع دوم هر دو استعاره از "لب و دهان یار".

فقط در گزینه "۳" منظور از "دربای خون" چشمان اشک‌بار شاعر است. در سه گزینه دیگر مراد از "دربای خون" میدان نبردی است که پر از خون است.

مفهوم عبارت صورت سؤال: توصیه به تلاش برای به دست آوردن روزی
 مفهوم مقابل: بی‌فایده دانستن تلاش که در بیت ۳ مطرح شده است.
 تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بیان رزاق بودن خداوند و به رخ کشیدن احسان توسط مردم

گزینه ۲: راضی بودن به رزق و روزی مقزّر

گزینه ۴: توصیه به تلاش برای کسب روزی

دربان گشتیم (اسنادی) - برون رفت (غیراسنادی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دشمن و وامانده گشتیم (اسنادی)

۲) خشک گشتیم - تر گردد

۳) فلان کار را کردیم و رفتیم